

Lakivaliokunta
Lav@eduskunta.fi

Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi esitutkintalain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 177/2018 vp)

Valtakunnansyyttäjänvirasto lausuu Helsingin syyttäjänviraston kihlakunnansyyttäjän Yrjö Reenilän laatimana lausuntonaan seuraavaa:

Yleistä

Hallitus esittää muutettavaksi esitutkintalakia ja eräitä muita lakeja rikoksesta epäiltyjä tai syytettyjä lapsia koskevista menettelytakeista rikosoikeudellisissa menettelyissä annetun direktiivin (lapsidirektiivi) kansallisen täytäntöönpanon johdosta. Voimassa oleva lainsäädäntö täyttää valtaosin direktiivin vaatimukset. Ehdotetut säännösmuutokset ovat asianmukaisia sekä syyttäjälaitoksen mielestä perusteltuja ja kannatettavia.

Muutosehdotukset esitutkintalakiin (4:16 ja 4:17)

Rikoksesta epäillyn oikeuksista ilmoittaminen tulee tehdä sekä selkeää kieltä että selkeitä sanamuotoja käyttäen alaikäisen ymmärtämällä kielellä. Kirjallisena annettuun ilmoitukseen alaikäisen on tarvittaessa myöhemmin helppo palata. Samassa yhteydessä esitutkintaviranomaisen tulisi huolehtia, että alaikäiselle hankitaan avustaja esitutkintaa ja mahdollista tuomioistuin käsittelyä varten. Mikäli alaikäinen on kuulusteltu ilman avustajansa läsnäoloa, tuomioistuin käsittelyn aikana voidaan esittää vaatimus, ettei alaikäisen kuulustelua saa hyödyntää.

Koulutus (direktiivin 20 artikla)

Direktiivin vuoksi tehtävien säännösmuutosten kouluttamisesta on huolehdittava. Koulutuksen on oltava riittävää ja kattavaa sekä sitä on annettava hyvissä ajoin ennen säännösmuutosten voimaantuloa.

Laki nuoren rikoksesta epäillyn tilanteen selvittämisestä (4 §)

2 momentin poikkeussäännöksen kumoaminen on kannatettavaa. Säännöksen kumoamisella ei liene juurikaan käytännön merkitystä. Alle 18-vuotiaista rikoksentekijöistä, jotka ovat ulkomaan kansalaisia ja joilla ei ole vakituista asuntoa Suomessa, tehtävien seuraamuselvityspyyntöjen määrä tulee arvion mukaan olemaan vähäinen.

Muuta huomioitavaa

Esitettyjen muutosehdotusten vaikutukset syyttäjien toimintaan tulevat olemaan hyvin vähäisiä.

Valtakunnansyyttäjä

Raija Toiviainen

Valtionsyyttäjä

Leena Metsäpelto